

VARSINAIS-SUOMEN KUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN KOORDINOINTI 2024-2025

KAARINAN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ

MUISTIO

KOKOUS 2/2024

31.5.2024

Asialista

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden kirjaaminen sekä työryhmän kokoonpanon tarkistaminen

2. Tulevien tempausten tilanne ja suunnittelu

- mopoilijakirjeiden jakelu
- suojatiepäivystyksen suunnittelutilanne
- jalan&pyöräillen -oppaat ekaluokkalaisille
- syksyn heijastintempauksen suunnittelu

3. Ajankohtaiset asiat tiiviisti (kuulumiskierros)

- Kaupungin edustajat
- Sidosryhmät

4. Kootut jatkotoimet

5. Mahdolliset muut asiat

6. Seuraavan kokouksen ajankohta ja kokouksen päättäminen

Kaarinan kaupungin liikenneturvallisuuustyöryhmä

Kaupunki

- **Elise Tuomola, tekniset palvelut (pj.)**
- **Anssi Valtonen, tekniset palvelut**
- **Jani Laasanen, kaupunkikehityspalvelut**
- **Milka Jääskeläinen, sivistyspalvelut**
- Emmi Virtanen, sivistyspalvelut
- Kati Koskinen, sivistyspalvelut
- **Katja Laasi, koulukuljetus**
- Kaisa Mattila, sivistyspalvelut (vaka)
- **Hanna Inkeroinen, hallintopalvelut, hyvinvointikoordinaattori**
- **Johanna Sirkka, hallintopalvelut, työhyvinvointikoordinaattori**

Sidosryhmät

- **Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus**
- **Elias Ruutti, Sami Kivilä, Liikenneturva**
- Mirja Tengström, Varha
- **Paula Väisänen, Valonia**
- Joni Saarimäki, Lounais-Suomen poliisilaitos
- **Mika Lankinen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos**
- **Johanna Tiilikainen, Ramboll / liikenneturvallisuuuskoord. (siht.)**

Työryhmän tehtäviä:

- Seuraa kaupungin liikenneturvallisuuus-tilannetta ja siihen vaikuttavia asioita.
- Ideoi ja edistää konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Varmistaa liikenneturvallisuuustyön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Varmistaa liikenneturvallisuuuden näkyvyyden kaupungin ja hyvinvointialueen välisissä yhdyspinnissa.

Työryhmän jäsenten tehtäviä:

- Toimii yhteyslinkkinä edustamansa tahon ja työryhmän välillä.
- Valmistautuu työryhmän kokouksiin kysymällä kollegoilta aiheen kuulumisia (toteutunut ja tuleva toiminta, haasteet, palautteet asiakkailta, materiaali- ja koulutustarpeet, yms.).
- Osallistuu työryhmän kokouksiin. Jos ei pääse itse paikalle, pyytää tuuraajan ja ohjeistaa häntä ennen kokousta, tai lähettää vähintään terveiset.
- Työryhmän kokouksen jälkeen välittää kokouksen terveiset ja muut aineistot eteenpäin edustamalleen taholle.
- Kannustaa kollegoita liikenneturvallisuuustyössä ja opastaa heitä parhaansa mukaan. Tietää, että esimerkiksi Liikenneturvalta tai koordinaattorilta voi ja kannattaa pyytää vinkkejä ja apuja.

Paikalla / Poissa

* Uusi

Muistio

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

- Tuomola avasi kokouksen ja toimii puheenjohtajana. Liikenneturvallisuuskoordinaattori toimii sihteerinä. Tarkistettiin läsnäolijat.

2. Tulevien tempausten tilanne ja suunnittelu

- Suojatiepäivystysten suunnittelu on käynnissä, tällä hetkellä on menossa päivystäjien rekrytointi kesän yli. Ramboll auttaa suunnittelussa. Päivystys pyritään järjestämään vapaaehtoisvoimin koulunaloituspäivänä 8.8. aamulla ja mahdollisesti myös iltapäivällä kaikkien Kaarinan alakoulujen lähistöllä. Rekrykirje/tiedote lähti erilaisille yhdistyksille (esim. vanhempainyhdistykset, VPK, Lions) viikolla 21. Rehtorit lähettivät tiedotteen wilman kautta huoltajille. Ilmoittautumisia on jo tullut noin 7 kpl.
- Liikenneturvan [jalan ja pyöräillen](#) -oppaita saadaan jakoon ekaluokkalisille esimerkiksi yhdessä keltanokkalippisten kanssa. Reilu 400 kpl tarvittaisiin. → [sovittiin, että LT/Elias toimittaa oppaat Eliselle elokuun alussa ja oppaat kulkeutuvat sitä kautta kouluille jakoon.](#)
- Keskusteltiin heijastinpuun järjestämisestä ensi syksynä. Myös koulukuljettajayrittäjät olisivat mahdollisesti halukkaita jakamaan heijastimia kyytiläisille. Sovittiin, että järjestetään heijastinpuu samaan tyyliin kuin viime syksynä ja kiinnitetään heijastinten kiinnityslenkkejä porukalla eri yksiköissä.
- Syksyllä on tulossa myös PEAK-koulutus pyöräilystä. Se järjestetään liikenneturvallisuusviikolla, ja siihen on kutsuttu mukaan myös luottamushenkilöitä.

3. Ajankohtaiset asiat

Hyvinvointi/Inkeroinen:

- Kestävästi kesät talvet –hanke on käynnissä. Siinä toteutettiin toukokuun alussa nuorisovaltuustolle työpaja, missä ideoitiin toimenpiteitä pyöräilyn edistämiseksi. Nuva esittelee tuloksia myös teknisen lautakunnan kokouksessa.
- Talvelle on ideoitu tietopakettia kouluille ja kisa luokkien kesken.
- Laaja hyvinvointikertomus on työn alla. Siinä on mukana myös onnettomuustilastoja, mittareita voi vielä lisätä.

Sivistys/Jääskeläinen:

- Ei erityistä tällä hetkellä.
- Suojatiepäivystys on hyvä idea.

Kaupunkikehitys/Laasanen:

- Kaupunkirakenteen tiivistämishankkeita kävelypainotteisemmiksi alueiksi on laadittu keskustan alueella, Rauhanlinnassa ja Piispanristillä.

Koulukuljetukset/Laasi:

- Koulukuljetuksissa puhuttaa ja huoltajia huolettaa sisäisen joukkoliikenteen uudistus. Poistuvilta linjoilta on tullut huoltajilta viestiä, että reitit ovat vaarallisia ja turvattomia kulkea jalan tai pyörällä. Pientareet ovat kapeita ja jkpp-väyliä ei välttämättä ole. Kyseessä on Elyn tiet. → [todettiin, että palauteväylään kannattaa jättää palautetta.](#)
- Toivotaan, että keskustelu aloitettaisiin ajoissa talvikunnossapitoon liittyen.
- Uudet bussireitit, jotka kulkevat keskustan alueella (K2 ja K3) saattavat kuulua jatkossa parempaan aurasluokkaan. Päätös on vielä vireillä.

Hyvinvointi/Sirkka:

- Yli 40 työsuhdetietokorttia on jo otettu käyttöön ja määrä kasvaa koko ajan.

Tekninen/Tuomola, Valtonen:

- Kaarinan sisäisten K-linjojen bussipysäkkien suunnitelmat on tehty ja toteutus katuverkolla on alkamassa. Pysäkkien sijoittelussa otettiin huomioon myös liikenneturvallisuus.
- Valitettavasti pysäkkien suunnittelu vei koko keväältä erillisten pienten liikenneturvallisuustoimenpiteiden suunnitteluajan, joten useimpien litu-hankkeiden suunnittelu ja toteutuminen jää loppuvuoteen. Mutta muutamia kohteita saadaan toteutettua silti vielä tänä vuonna.
- Haanväljätien jkpp-väylä 700m rakentaminen on alkamassa, samalla toteutetaan Elyn hallinnoimalle Hadvalantielle suojatien keskisaarekkeet.
- Kartanontien kahden suojatien keskisaarekkeiden rakentaminen on alkamassa.

Jatkuu..

- Ahdintielle toteutetaan yksi uusi suojatie Säynästien liittymän kohdalle kesän aikana.
- Mäkilänsäkadulle on tulossa uusi korotettu pyöräilijän tienylityspaikka (B7-merkit).
- Verkakaarelle asennetaan 2 kpl kiinteitä aurinkokennoilla toimivia nopeusnäyttöjä Paltan alueen kohdalle ja toteutetaan 50-nopeusrajoituksesta kertovat tiemerkinnot kesäkauden aikana.
- Uusien kerrostalojen rakentamisen takia Aittakadun läpiajoliikenne katkaistaan pidemmäksi aikaa Oskarinaukion ja Pyhän Katariinantien väliltä kesän aikana, Oskarinkadulta tulevassa suunnassa. Osa Aittakadusta muuttuu yksisuuntaiseksi.
- uuden tieliikennelain mukaisten jkpp-merkkien, kaksisuuntaisuudesta kertovien nuolikiilpien ja uusien suojatiemerkkien vaihtotyö jatkuu tänä vuonna. Näitä merkkejä vaihdetaan/lisätään tänä vuonna yhteensä noin 760 kpl.
- asukaspalautteissa on hidaste- ja puomitoiveet taas kevään tultua nousseet vahvasti esille.
- Tilastotietoa: Kaarinassa on katuverkolla tällä hetkellä 43 kpl erilaisia hidastetöyssyjä, 11 kiinteää nopeusnäyttöä, 69 ajoesteenä toimivaa pollaria ja 67 puomia, liikennepeilejä on 15 kpl.
- Oskari 3 ja 4 -kerrostalojen rakentaminen alkaa kesän aikana ja aiheuttaa liikennejärjestelyitä.
- Torisuunnittelu on käynnissä, myyntitori ja myöhemmin oleskelutori rakentuvat myöhemmin. Torin suunnitteluun pystyy vielä vaikuttamaan, osallistamista on tehty eri tavoin.
- Päällistysohjelma on hyväksytty.

Pelastus/Lankinen:

- Säästöpainetta on hyvinvointialueella ja ensihoidon järjestäminen jatkossa on pöydällä, päätöksiä ei vielä ole tehty.
- Uusi paloasema valmistuu loppuvuodesta.

Liikenneturva/Ruutti:

- Liikennevakuutuslain uudistus tulee huomenna voimaan. Se on herättänyt paljon keskustelua ja väärinkäsityksiä somessa.
- Tähän kokoukseen ei uutta diasarjaa mutta muistion liitteenä vielä alkuvuoden diaesitys uudestaan.

Valonia/Väisänen:

Esitysdia kokonaisuudessaan muistion liitteenä. Ajankohtaista mm.

- Fölikaverit opastavat kesä kautena Kaarinassa
- Käpyohjelmat ja avustukset
- Kaupunkipyörien mahdollisuudet –webinaarin tallenne katsottavissa Valonian sivujen kautta
- Liikenteen vaikutukset –sivu Valonian sivuilla
- Reitit kartalle (Google My Maps) –tehtävät

Ely/Klang:

- Keskusteltiin Kaarinan sisäisen joukkoliikenteen muutoksista. Kovat ajonopeudet ja turvattomat jalankulun järjestelyt (esimerkiksi Linnanraunio tie, Toivonlinnantie, Luodontie, Lemuntie) ovat aiheuttaneet keskustelua etenkin koulukyytien suhteen. Keskusteltiin yleisesti erilaisista vaihtoehtoista ja keinoista turvallisen liikkumisen lisäämiseksi:
 - Jkpp-väylän rakentaminen (kallis ja hidas toteuttaa), nopeusrajoitusten laskemisen arviointi, koulukuljetusten järjestäminen, polkupyöräilijöiden lisäkoulutus ja varusteet (valot, heijastimet) ovat myös turvallisuutta edistäviä vaihtoehtoja. Liikenteen valvontapyyntöjä kannattaa laittaa poliisille <https://poliisi.fi/liikennevalvontapyynto>. Lisäksi lasten vanhempien tavoittaminen, tiedottaminen, kimppakyytijärjestelyt tms.
- Elyssä kuntien liikenneturvallisuustyön suunnittelu on jo käynnistynyt ensi vuodelle, myös seuraavan lituseminaarin suunnittelu aloitetaan ja kuntien liikenneturvallisuustyön seuranta. Valtakunnallisesti Väylä + Elyt päivittävät nopeusrajoitusohjetta ja strategiset suuntaviivat ovat käsittelyssä.
- Hankkeet ovat käynnissä, pienet litutoimenpiteet tulevat kesän aikana toteutukseen.
- Kuusiston- ja Kirjalansalmien liikennejärjestelyt: ajonopeudet ovat kovia joten poliisin kanssa keskustellaan valvonnasta.

Koordinaattorin terveiset/Tiilikainen:

- Käytiin läpi lyhyesti valmistunutta toimintakatsausta viime vuodelta ja keskusteltiin liikenneonnettomuusmääristä.
- Muistion viimeisellä sivulla on vinkkejä liikenneturvallisuusasioiden lisäämiseen hyvinvointikertomukseen/suunnitelmaan.

4. Kootut jatkotoimet

- Suojatiepäivystys
- Jalan&pyöräillen –oppaiden jako ekaluokkalaisille
- Heijastinpuu
- PEAK –koulutus

5. Muut asiat

- Todettiin, että kokousmuistion voisi laittaa kaupunginhallituksen ja teknisen lautakunnan lisäksi tiedoksi myös kaupunkikehityslautakunnalle ja hyvinvointijaostolle.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta ja kokouksen päättäminen

- 8.10. klo 9-11 (läsnäolokokous, tilana neuvotteluhuone Piikkiönlahti)
- Kokous päätettiin klo 14.55.

v. 2024 toimenpiteiden suunnittelu ja kirjaaminen

Kevät

- Liukuesteiden jakoa ikäihmisille
- Liikenneturvallisuuden toimintakatsaus v.2023
- Lituasiasa hyvinvointikertomukseen
- PEAK –koulutus toukokuussa kaupungin henkilöstölle
- Kestävästi kesät talvet -hanke käynnistyy kevään aikana (Traficomin tuki)
- Lituryhmäläisille suoritettavaksi: Liikenneturvan uusi kurssi kuntien liikenneturvallisuusryhmille
- Erilaiset liikenneympäristön parantamistoimet ja kunnossapitoasiat.

Syksy

- Suojatiepäivystys
- Jalan&pyöräillen –oppaiden jako ekaluokkalaisille
- Liikenneturvallisuusviikon huomiointi ?
- Heijastinpuu
- Heijastintempaukset kouluissa ja varhaiskasvatuksessa ?
- Toinen PEAK-koulutus henkilöstölle, kutsutaan myös päättäjiä
- Liikenneympäristön seurantapalaveri (tekninen/Ely/Ramboll)

Mitä asioita kunta voi sisällyttää hyvinvointikertomukseen/-suunnitelmaan

- Maininta kunnan poikkihallinnollisesta liikenneturvallisuustyöryhmästä ja sen tehtävistä
- Maininta kunnan liikenneturvallisuussuunnitelmasta
- Tietoa kunnan onnettomuustilastoista
- Tietoa kunnan alueen liikennerikoksista
- Poimintoja työryhmän toiminnasta / tehdyistä toimenpiteistä (vuosikatsausta hyödyntäen)

Esimerkkejä kunnista:

- Kouvola (s. 72): https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2021/11/Kouvola_hyvinvointikertomus_17112021.pdf
- Oriveden kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 (luku 3. ja luku 5.) <https://orivesi.fi/wp-content/uploads/2022/02/Hyvinvointisuunnitelma-vuosille-2022-2025.pdf>
- Uusikaupunki (s.26): <https://uusikaupunki.fi/sites/default/files/2022-10/Uudenkaupungin%20laaja%20hyvinvointikertomus%202021.pdf>

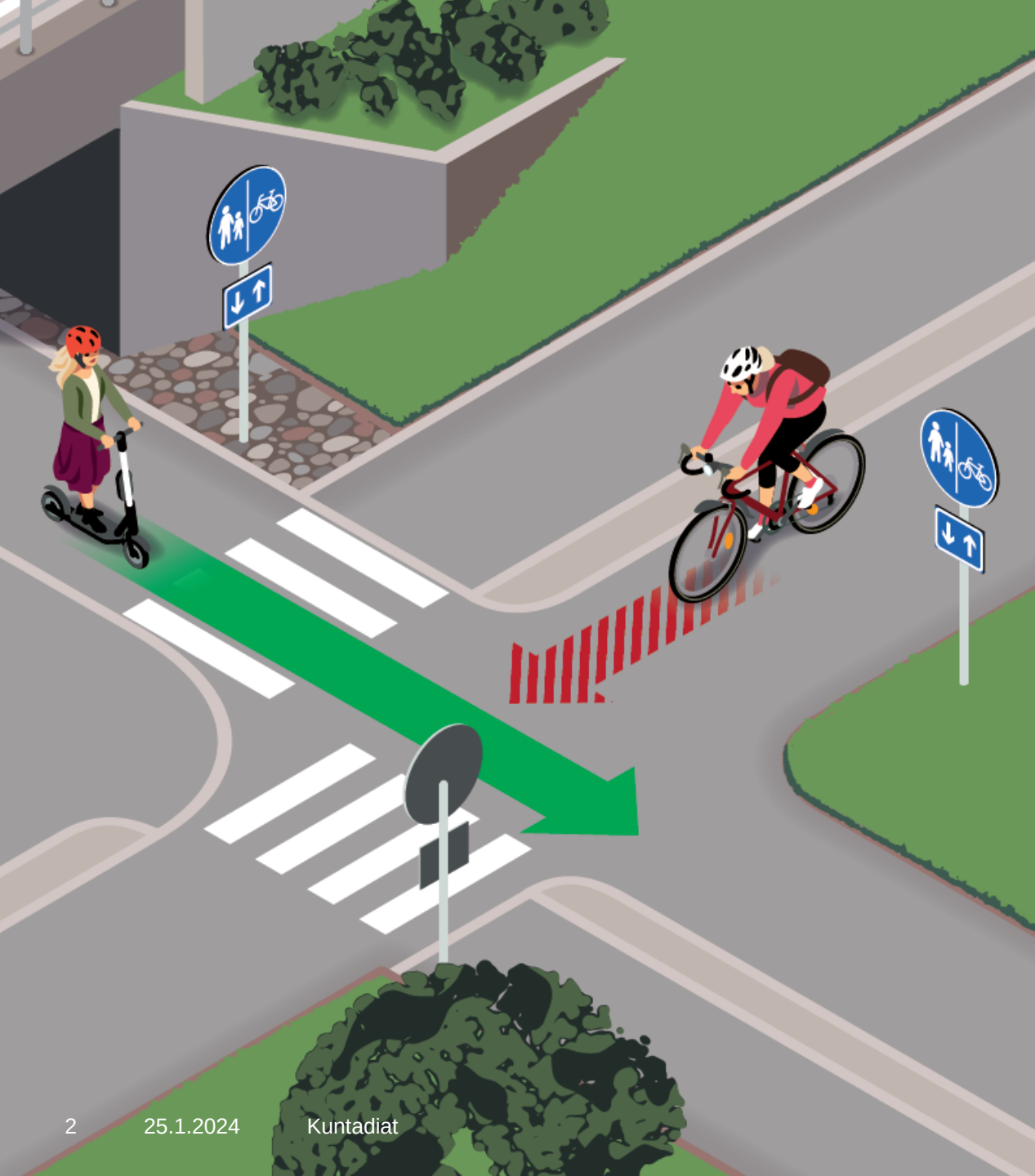
Kuntadiat

Kevät 2024

Liikenneturvan kampanjat keväällä 2024

- Safe Space Autoon -kampanja nuorille matkustajataidoista: "On OK sanoa ääneen, jos kyydissä pelottaa."
 - 2 kampanjajaksoa: huhtikuu ja juhannus
 - [Liikenneturva.fi/SafeSpaceAutoon](https://liikenneturva.fi/SafeSpaceAutoon)
 - Matkustajataidoista ja ryhmäpaineesta hyvä keskustella kouluissa ja nuorisotyössä.
- Aja oikein – sähköpotkulaudallakin
 - Sähköpotkulautailuakin koskevat liikennesäännöt.
 - Alkaa 22.4.
 - [Liikenneturva.fi/AjaOikein](https://liikenneturva.fi/AjaOikein)

Liikenneturvan kohdennetut uutiskirjeet

- **Liikennekasvatusuutiset** 4 krt/v
Toimintavinkkejä ja työkaluja eri-ikäisille lapsille ja nuorille annettavan liikennekasvatuksen tueksi. FI/SV
- **Työmatkaliikenteen uutiskirje** 4 krt/v
Vinkkejä turvalliseen työmatkaliikenteeseen erityisesti työturvallisuustyötä tekeville. FI/SV/EN
- **Liikenneluotsikirje** 4 krt/v
Tietoa ja vinkkejä ikääntyvien omiin yhteisöihin ja ikääntyvien parissa toimivien ammattilaisten työhön. FI/SV

Tilaa: [Liikenneturva.fi/Uutiskirjeet](https://liikenneturva.fi/Uutiskirjeet)

**Ajoterveys koskettaa
kaikenikäisiä kuljettajia.**

Vinkkejä kunnan viestintään

Tilaa sähköpostiisi Liikenneturvan tiedotteet ja hyödynnä sisältöjä ja kuvia kunnan viestinnässä.

Kevään aiheina esimerkiksi:
igluautoilu, kännykän käyttö ajossa,
väistämissäännöt, renkaat, mopoilu,
pyöräily, moottorikelkkailu,
turvaistuimet...

[Liikenneturva.fi/Uutiskirjeet](https://liikenneturva.fi/Uutiskirjeet)

Taajamissa tulisi lisätä
30 km/h rajoituksia paikoissa,
joissa jalankulkijoita &
pyöräilijöitä liikkuu paljon

64 %

Samaa mieltä

24 %

Eri mieltä

12 %

EOS

Välitä, muista – ennakoi.
LIKENNETURVA

Lähde: Liikenneturva ja
Kantar Public 2023, N=1073.

Vinkkejä kunnan viestintään

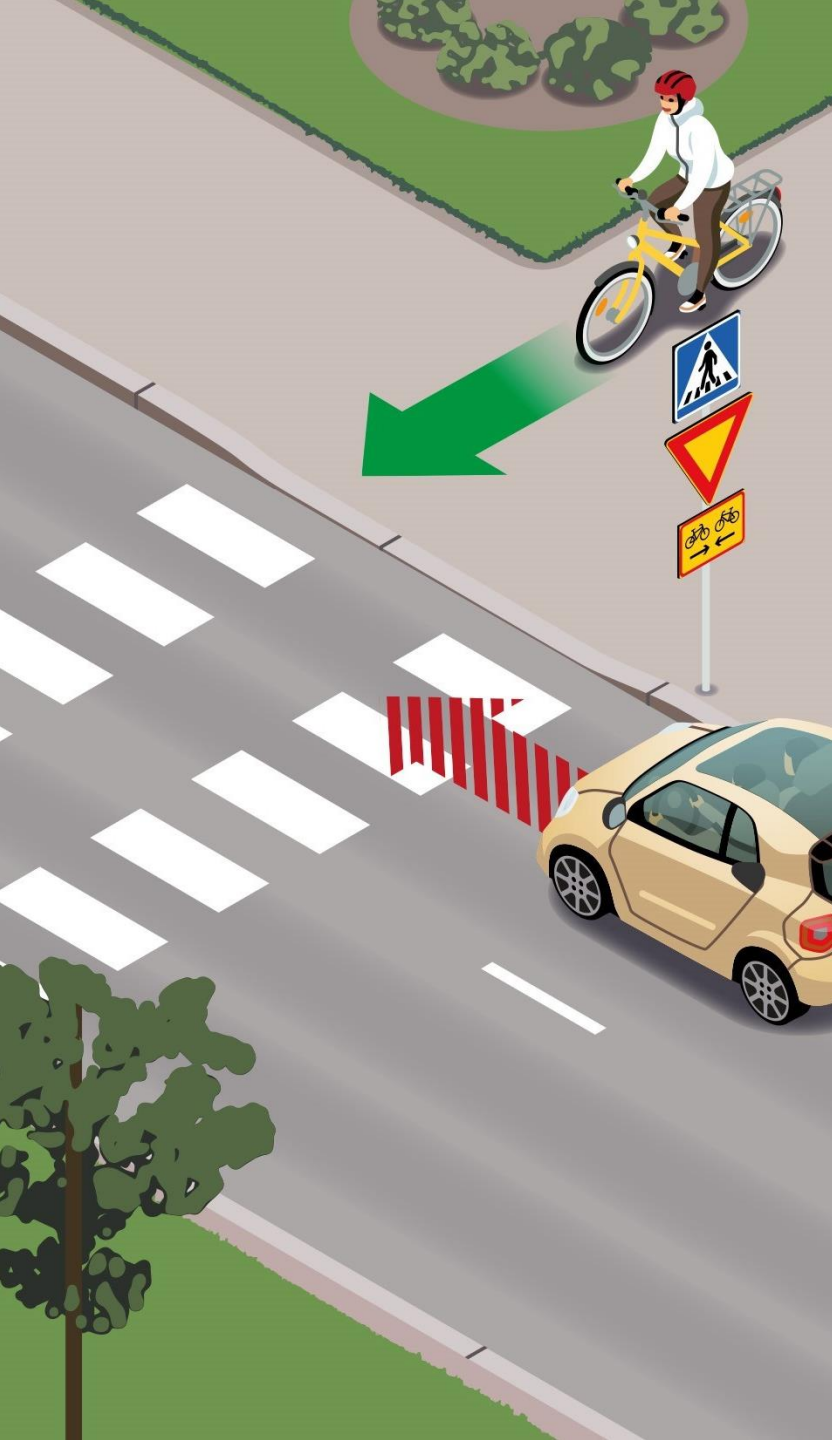
Liikenneturvan kuvapankissa
Flickrissä ajankohtaisia kuvia
liikenteestä, infograafeja ja kuvallista
materiaalia esimerkiksi infonäytöille
(FI/SV/EN).

[Flickr.com/Liikenneturva](https://www.flickr.com/photos/liikenneturva/)

Myös somemateriaaliamme saa
jakaa. Löydät meidät X:ssä, IG:ssä ja
FB:ssä tunnisteella @liikenneturva.

Välitä, muista – ennakoi.
LIKENNETURVA

Vinkkejä kunnan viestintään

- Puhututtavatko liikennesäännöt kunnassasi?
- Jakomateriaalia mm:
 - Keskeiset autoilijan ja pyöräilijän väliset väistämissäännöt.
 - Yhdistetyllä jalankulku- ja pyöräilyväylällä liikkuminen.
 - Väistämissäännöt risteyksissä.
 - Sähköpotkulautailijan liikennesäännöt.
- [Flickr.com/Liikenneturva](https://www.flickr.com/photos/liikenneturva/)
- Liikennesääntöjä nostetaan viikoittain esille Liikenneturvan somekanavilla vuonna 2024.

Ohjeistusta matkailijoille

- Suomessa autoilusta, pyöräilystä ja jalankulusta englanninkielistä materiaalia avuksi matkailijoiden opastukseen.
- [Liikenneturva.fi/en/road-safety-in-finland](https://liikenneturva.fi/en/road-safety-in-finland)
- Kuvallisia ohjeita voi jakaa eteenpäin ja laittaa info-tv-näytöille, tupakansioihin, hotellien vastaanottoon jne.

Liikenneturvan turvaistuin-suositus

Neuvolat ja lasten liikenneturvallisuus

- Liikenneturvallisuuden [verkkokurssi neuvoloiden terveydenhoitajille](#)
- Huoltajien tukeminen lasten turvallisessa kuljettamisessa
 - [Maksutonta materiaalia](#), esim. Lapsi autossa –esite ja pituusmittajuliste
- Huoltajien tukeminen lapsen liikennekasvatuksessa
 - [Lapsi oppii mallista – vinkkejä vanhemmille](#)
 - [Liikenneturvan perhevalmennus: vinkit lasta odottaville perheille](#)

Liikenneturvan koulutus varhaiskasvatuksen henkilöstölle

Verkko-oppimisympäristö varhaiskasvatuksen henkilöstölle:

- [Ympäristö](#) tarjoaa tietoa ja vinkkejä liikennekasvatuksen toteuttamiseen.
- Kurssille osallistuminen on täysin ilmaista ja joustavaa, sillä kurssin voi suorittaa osissa.
- Kurssin kokonaiskesto on noin kaksi tuntia.
- Kurssin suorituksesta saa todistuksen.

Pyöräilykasvatuksen opetusmateriaali

Filla&Rilla (maksuton)

Filla&Rilla tarjoaa monipuolisia ja opettavaisia digitehtäviä pyöräilyaiheiden käsittelyyn. Ympäristö ei vaadi tunnuksia eikä kirjautumista.

- **Kohderyhmä:** luokka-asteiden 3–6 oppilaat
- **Tavoite:** lapset oppivat turvalliseen pyöräilyyn liittyviä tietoja ja taitoja
- **Sisällöt:** tarkkaavaisuus, havainnointi, ennakointi, vuorovaikutus, pyöräilysäännöt, turvavarusteet
- **Tarvikkeet:** tietokone tai tabletti
- **Työskentely:** yksin tai pareittain
- **Eteneminen:** suositeltava etenemistahti on tehdä yksi taso lukuvuotta kohti 3. luokalta aloittaen
- **Aktiivinen työskentelyaika lukuvuodessa:** noin 1 h 20 min

Tutustu oppimisympäristön hahmoihin, Fillan ja Rillaan, lyhyen [videon](#) avulla sekä kurkkaa oppimisympäristön [demo](#).

Liikenneturvallisuusviikko 2024

Teema: **Liikenneturvallisuusviikko 20 vuotta!**

- Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten valtakunnallista teemaviikkoa vietetään 9–13.9.2024.
- Liikenneturva järjestää ammattilaisille ilmaiset vinkkiwebinaarit elokuun viimeisellä viikolla, jotta juhlavuoden teemaviikkoon osallistuminen olisi ammattilaisille helppoa. 30 minuutin webinaarit järjestetään seuraaville ryhmille:
 - Varhaiskasvatus ja esiopetus
 - Alkuopetus
 - Vuosiluokat 3–6
 - Yläkoulu
 - Toinen aste
- **[Liikenneturvallisuusviikko.fi](https://liikenneturvallisuusviikko.fi)** -sivusto tarjoaa valmiita ja helppokäyttöisiä materiaaleja liikennekasvatuksen tueksi. Niitä voi hyödyntää ympäri vuoden. Sivustolla myös kerrotaan vinkkiwebinaarien tarkemmat ajankohdat kesään mennessä.

Virtuaaliset oppitunnit yläkouluille ja toiselle asteelle

- Kevään oppitunnit toukokuussa tiistaina 28.5.
 - Ilmoittaudu mukaan [tällä lomakkeella](#)
- Syksyn oppitunnit syyskuussa liikenneturvallisuusviikolla tiistaina 10.9.
 - Ilmoittaudu mukaan [tällä lomakkeella](#)
- Tekstitetyt tallenteet vuoden 2023 oppitunneista [Liikenneturvan nettisivuilta](#)
 - Päihteet & liikenne käytettävissä 24.5.2024 asti
 - Tunteet & liikenne käytettävissä 12.9.2024 asti

Tulossa: Opettajien koulutuksia

- Valtakunnallisia opettajien koulutuksia syksyllä 2024
 - Koulutukset ovat suunnattu terveystiedon opettajille sekä yläkoulussa ja toisen asteen oppilaitoksissa toimiville opettajille
- [Liikenneturvan koulutussivuilta](#) löydät lisätiedot ja ilmoittautumisohjeen lähempänä myöhemmin tänä keväänä.

TULOSSA:

Liikenneturvallinen koulu -itsearviointi

- Työkalu koulun liikenneturvallisuustyön paikalliseen kehittämiseen.
 - Auttaa tekemään liikenneturvallisuustyön tilannearvion
 - Toimii koulun liikenneturvallisuustyön suunnittelun ja seurannan apuvälineenä
- Itsearviointilomake – Liikenneturvan suositukset – tukimateriaali
 - Koulun pihan ja lähiympäristön sekä oppilaiden koulumatkojen turvallisuustarkastelu
 - Koulussa toteutettava liikennekasvatus
 - Yhteistyö huoltajien kanssa
- Aineiston pilotointi käynnissä muutamien kuntien kanssa keväällä 2024.
- Tulossa koulujen käyttöön vuoden 2024 aikana

Taklaa työmatkatapaturmat -webinaari torstaina 15.2.2024 kello 9:00–10:30

Liikenneturvan ja LähiTapiolan toinen työmatkaliikenteen turvallisuutta käsittelevä webinaari on suunnattu työturvallisuusammattilaisille, johdolle ja muille asiasta kiinnostuneille.

Webinaarissa pureudutaan työpaikan turvallisuuskulttuurin muutokseen ja etsitään keinoja edistää työmatkaturvallisuutta.

Puheenvuorojen lisäksi julkaistaan uusi työkirja, joka toimii apuna matkalla kohti turvallisempaa työmatkaliikennettä.

Lisätietoja ja ilmoittautumislomake:

[Taklaa työmatkatapaturmat -webinaari 15.2.2024 - Liikenneturva.](#)

Malta mielesi -tunnetyöpaja

- Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia tunteita herättäviä liikennetilanteita ja löytää rakentavia tapoja selvitä niistä.
 - Tarkoituksena on myös lisätä osallistujien tietoisuutta omista valinnoistaan ja niiden seurauksista.
 - Työpaja tukee erilaisten täysi-ikäisten kohderyhmien kanssa tehtävää tunnetaitotyötä ja liikenteessä onnistumista.
- Aikaa on hyvä varata vähintään 2–3 tuntia.
- Työpajan voi toteuttaa verkossa olevan materiaalipaketin pohjalta. Erillistä koulutusta, perehdytystä tai ulkopuolista vetäjää ei tarvita.

Tutustu materiaaleihin liikenneturva.fi/maltamielesi

Liikenne yhdessä turvalliseksi - työkaluja verkkokurssilta tehtävääsi

Avautuu helmikuussa 2024 liikenneturva.fi/kuntakurssi

Sisältöä pilotoitiin syksyllä 2023. Kiitos kaikille osallistuneille!

"Kaikille kunnan liikenneturvallisuusryhmässä mukana oleville."
(pilotoijan vastaus siihen, kenelle kurssi sopisi)

"Kunnan eri suunnitelmia voisi tarkastella liikenneturvallisuusnäkökulmasta - onko asia näissä kaikissa huomioitu?" (pilotoijan vastaus, opit ja oivallukset osiossa 2)

"Kurssilla käsiteltiin monipuolisesti liikenneturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Kurssi on selkeä ja helppolukuinen - videoista annan kiitosta!" (pilotoijan vastaus, 1–3 tärkeintä asiaa)

**Liikenneturvallisuustyö
Suomessa**
(noin 25 min)

Osio 1

- Yksilön rooli
- Nollavisio
- Liikenneturvallisuus-tilanne
- Tavoiteltavat vaikutukset
- Työn organisointi
- Liikenneturvallisuus-työn osa-alueet

**Liikenneturvallisuustyö
kunnassa ja
hyvinvointialueella**
(noin 15 min)

Osio 2

- Eri osapuolet
- Liikenneturvallisuus-työryhmät
- Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen
- Lainsäädäntö ja suunnitelmat
- Osa-alueet kunnassa
- Työ- ja työasiointimatkat

**Liikenneturvallisuustyön
edistäminen
toimialallani**
(noin 25 min)

Osio 3

- Liikennekäyttäytyminen
- Elinikäinen liikennekasvatus
- Viestintä
- Tekninen toimiala
- Erityisryhmät
- Onnettomuustilastoja

**Liikenneturvallisuuden
edistäminen toimialojen
yhteistyöllä**
(noin 10 min)

Osio 4

- Roolit liikenneturvallisuus-työryhmässä
- Kunnan avaintoimijat
- Päätäjien sitouttaminen
- Samansuuntaiset tavoitteet
- Osaaminen ja motivaatio

**Kokonais-
kesto noin
1–1.5 h**

Kun lopetat ajamisen -info-lappu

- Ajamisen lopettaminen on yksi elämänvaihe monen ikääntyneen elämässä.
- Osalle lopettaminen on mutkatonta, osa elämää. Toisille se on vaikea elämänmuutos, vaatii luopumista ja sopeutumista.
- Infolapun tarkoituksena on helpottaa sopeutumista lisäten tietoa kulkemisen eri vaihtoehtoista ajamisen lopettamisen jälkeen.
- [Liikenneturva.fi/Tarkistuslista](https://liikenneturva.fi/Tarkistuslista)

Ota liikenneluotsikirje tilaukseen liikenneturva.fi/liikenneluotsit

- Ajankohtaista ikääntyneiden liikenneturvallisuudesta.
- Tietoa ja vinkkejä ikääntyneiden omiin yhteisöihin ja heidän parissaan toimivien ammattilaisten työhön.
- Neljä kirjettä vuonna 2024.
- Mukana muun muassa tuloksia syksyllä 2023 tehdystä kyselystä.
- Kyselyllä selvitettiin ikääntyneiden kokemuksia ja liikennekäyttäytymistä kävellen, pyörällä ja autolla.

Ajankohtaisia materiaaleja ja uutisia - kestävä liikkuminen

Kaarinan liikenneturvallisuusryhmä 31.5.2024

Paula Väisänen, Valonia

A close-up photograph of oak leaves and acorns. The leaves are green with prominent veins and serrated edges. Several green acorns are visible, some with their caps still on. The background is a soft-focus green.

Kestävän kehityksen ja energia-asioiden asiantuntijaorganisaatio

Kuntien tukena ilmastotyössä
– toiminta-alueena koko Varsinais-Suomi
Toimimme osana Varsinais-Suomen liittoa

Kestävän liikkumisen edistäminen

- Valonialla on keskeinen rooli Varsinais-Suomen kuntien kestävän kehityksen ja ilmastotyön tukemisessa.
- Teemoina mm. jalankulku ja pyöräliikenne, joukkoliikenne, vähäpäästöiset kuljetukset, uudet kokeilut.
- Eri kohderyhmät: kunnat, työpaikat, yhdistykset, oppilaitokset

Kestävä liikkuminen/liikkumisen ohjaus

- Liikkumisen ohjaus on kestävän liikkumisen edistämistä muun muassa neuvonnalla, markkinoinnilla, liikkumisen suunnittelulla sekä palvelujen koordinoinnilla ja kehittämisellä.
- Tavoitteena on vähentää yksin omalla autolla ajamista sekä kasvattaa joukkoliikenteen ja muiden liikkumispalveluiden sekä kävelyn ja pyöräilyn suosiota. Traficom myöntää valtionavustuksia liikkumisen ohjauksen hankkeisiin.
- Liikkumisen ohjaus on osa kestävän liikkumisen keinovalikoimaa. Se on myös yksi liikenteen kysynnän hallinnan keinoista, jonka tavoitteena on vaikuttaa ihmisten liikkumistapatottumuksiin.
- Liikkumisen ohjauksen keskeisiä keinoja ovat viestinnän lisäksi kestävän liikkumisen suunnitelmat, liikkumispalveluiden kehittäminen sekä liikkumisen ratkaisujen tuominen jokapäiväisiin matkoihin (asuminen, palvelut, tapahtumat).
- Viestinnässä kampanjat, teemapäivät sekä erilaiset esitteet ja laskurit lisäävät tietoisuutta kestävästä kulkutapavalinnoista.

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmat ja avustukset

- Viimeisin valtionavustushaku toteutettiin loppuvuodesta 2023. Valtionavustusta myönnettiin 12 hankkeelle vuoden 2024 aikana laadittaviin kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelmiin.
- Varsinais-Suomessa avustusta sai tällä kertaa Auran kunta.
- Aikaisemmalla kierroksella avustusta saivat Kaarina ja Raisio.
- Ohjelman ovat tehneet myös Naantali, Uusikaupunki, Paimio, Laitila, Turku ja Salo.
- Valonia on tukenut kuntia hakemuksen valmistelussa ja osallistunut ohjelmaprosessiin mm. työryhmien jäsenenä ja työpajoissa.
- Aiemmillä edistämishjelmahakukierroksilla Traficom on avustanut yhteensä 50 edistämishjelman laatimista noin 1,3 miljoonalla eurolla.
- Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien laatimista tukemalla pyritään kannustamaan kuntia suunnitelmalliseen ja kokonaisvaltaiseen edistämistyöhön kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvattamiseksi.
- [Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien valtionavustukset | Traficom](#)

Valonia tukee kestävän liikkumisen toimia kunnissa

- Tavoitteena on, että kestävä liikkuminen huomioidaan kuntien toimintaa ohjaavissa strategioissa ja suunnitelmissa sekä arkipäiväisessä toiminnassa.
- Valonia on pystynyt liikkumisen ohjauksen hankkeen turvin tukemaan varsinaissuomalaisia kuntia esimerkiksi kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmien laatimisessa ja rahoituksen hakemisessa.
- Valonian vuoden 2024 liikkumisen ohjauksen valtionavustushankkeessa yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on tukea kuntien kestävän liikkumisen työtä.
- Valonia tukee kuntien kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishojelmien laatimista sekä toimeenpanoa. Kaarinassa ja Raisiossa Valonia esimerkiksi osallistuu kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman seurantaryhmään.
- Ohjelman jo tehneitä kuntia (Kaarina, Laitila, Uusikaupunki, Naantali, Paimio, Raisio, Salo, Turku) Valonia tukee toimeenpanossa: selvitetään, millaista tukea kunnat kaipaavat tai onko kunnissa hyviä esimerkkejä, joita voidaan jakaa muille kunnille.
- Tapaamisten pohjalta pohditaan jatkosuunnitelmia ja selvitetään mm. rahoitusmahdollisuuksia kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishojelmien toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Liikkumisen ohjauksen valtionavustukset jaossa syksyisin

- Liikkumisen ohjauksen valtionavustuksella rahoitetaan myös laajempia viisaan liikkumisen hankkeita, esimerkiksi kaupunkipyöräjärjestelmien kehittämistä tai pysäköintistrategioita.
- Valtionavustuksella voidaan rahoittaa kävelyn, pyöräilyn tai joukkoliikenteen valtakunnallista, liikkumisen ohjauksen keinoin tehtävää edistämistoimintaa.
- Valtionavustuksella voidaan rahoittaa myös matkaketjujen mahdollistamista liikkumispalveluin, kestävän liikkumisen suunnitelmia tai liikkumisen ohjauksen toimenpiteitä työpaikoilla tai vapaa-ajalla.
- Traficom myöntää valtionavustukset vuosittain harkinnanvaraisesti määräaikaan mennessä lähetettyjen hakemusten perusteella (hakuaika: loka-marraskuu)
- Liikkumisen ohjauksen valtionavustusta vuodelle 2024 saaneet hankkeet löytyvät Traficomien verkkosivuilta: [Liikkumisen ohjaus ja valtionavustukset | Traficom](#)
- Traficomien kestävän ja turvallisen liikkumisen uutiskirjeen tilaussivu: [Kestävän ja turvallisen liikkumisen uutiskirje | Traficom](#)

Fölikaverit opastavat jälleen kesä kautena Kaarinassa!

- Opastus on ollut talvita uolla ja jatkuu nyt toukokuussa. Fölikaverit päivystävät Kaarina-talossa (Lautakunnankatu 1) keskiviikkoisin kello 11-12 lokakuun loppuun asti. Heinäkuun ajan toiminta on tauolla.
- Fölikaverit on senioreista koostuva ryhmä, joka kannustaa ja auttaa muita iäkkäämpiä Fölin käytössä. Toiminnan tavoitteena on tuoda ikäihmisille varmuutta bussilla kulkemiseen.
- Yhdessä voi vaikka:
 - tutkia aikatauluja,
 - opetella uuden bussireitin tai
 - kokeilla matkakortin lataamista netissä Föli-kaupassa.
- Opastus on maksutonta ja avointa kaikille noin yli 65-vuotiaille. Fölikaverit opastavat sinua juuri toivomassasi asiassa joukkoliikenteen käyttöön liittyen.
- Fölikavereiden kanssa voi myös sopia yhteisen matkan tehtäväksi jonakin toisena päivänä kuin opastusaikana. Opastus on maksutonta, mutta fölikaverin kanssa tehdyt matkat opastettava maksaa itse.
- Fölikavereita voi tavata Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Naantalissa ja Liedossa. [Fölikaverit Fölin sivuilla](#)

”Jos bussilla kulkeminen ja bussilinjat eivät ole tuttuja, ei Fölin kyytiin uskalla välttämättä yksin lähteä. Kaverin kanssa bussin käyttö on helpompi opetella ja totutella erilaisiin palveluihin. Yhdessä bussin käytön kynnys madaltuu.”

UUTTA: Kaupunkipyörien mahdollisuudet – webinaarin (7.5.2024) tallenne ja materiaalit

- Kuntien kokemuksia sekä palveluntarjoajan näkemyksiä!
- Webinaarissa kerrottiin kaupunkipyörien mahdollisuuksista pienempienkin kaupunkien ja kuntien palveluntarjonnassa.
- Kaupunkipyörät toimivat yhdessä muun julkisen liikenteen kanssa, matkaketjun osana. Ne voivat esimerkiksi tuoda apua pienen kunnan julkisen liikenteen tarjontaan edullisesti.
- Kaupunkipyörät on totuttu näkemään isoissa kaupungeissa ja suurella volyymilla.
- Kaupunkipyörä voi toimia ratkaisuna esimerkiksi:
 - työmatkaliikenteessä ns. viimeisen kilometrin ratkaisuna kun siirrytään asemalta työpaikalle,
 - satunnaisen matkailijan käytössä kun hän tutustuu kunnan kulttuurielämyksiin tai
 - kuntalaisten arkipyöräilyn lisääjänä.
- Webinaarin materiaalit: [Kaupunkipyörien mahdollisuudet webinaarin tallenne ja materiaalit – Valonia](#)

Kestävää menoa! Viisasta liikkumista luokassa ja ulkoilmassa, nyt myös nuorisolle!

- Kestävää menoa! -tehtäväpaketit luokka-asteille 3–9 ja 2. asteen oppilaitoksille.
- Oppimateriaali soveltuu kokonaisuudessaan hyödynnettäväksi monialaisena oppimiskokonaisuutena, mutta kaikki tehtävät toimivat myös yksittäisinä.
- Kestävää menoa! Viisasta liikkumista luokassa ja ulkoilmassa. – Valonia

Teemme päivittäin matkoja esimerkiksi kouluun, työpaikalle, harrastuksiin, kauppaan tai kavereiden luo. Maapallon ja ympäristön kannalta ei ole aivan sama, miten nämä matka tehdään. Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan ympäristön ja ilmaston kannalta järkeviä tapoja kulkea: ne eivät uhkaa maapallomme elinympäristöjä.

Esimerkiksi kävely, pyöräily tai vaikka potkulautailu eivät aiheuta ympäristölle tai terveydelle haitallisia pakokaasuja. Toisaalta myös autolla voi liikkua fiksummin, kun esimerkiksi ottaa kyytiin useampia ihmisiä!

Liikenteessä täytyy myös hallita liikennesäännöt ja hyvät tavat. Näiden lisäksi viisaaseen liikkumiseen kuuluu ympäristön ja muiden hyvinvoinnin huomioiminen. Näitä seikkoja oppilaat pääsevät pohtimaan hauskojen tehtävien muodossa!

Osallistavan suunnittelun työkaluja kunnille -webinaarin materiaalit

- Tiedätkö, miten juuri sinun toimialallasi voidaan edistää kuntanne kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita? Entä miten asukkaat saadaan mukaan pyörä- ja kävelyverkoston suunnitteluun?
- Valonian järjestämässä webinaarissa kerrottiin kunnille suunnatuista työkaluista ja niiden hyödyntämisestä.
- Lisäksi kuultiin Valonian ja Someron yhteistyössä toteuttamasta kuntalaisille suunnatusta karttakyselystä, jolla kerättiin tietoa pyöräilyn ja kävelyn tavoiteverkon suunnittelun tueksi.
- Materiaalista on hyötyä mm. kuntien teknisen toimen ja suunnittelun, vapaa-ajan palveluiden, kasvatuksen ja koulutuksen, hyvinvoinnin ja osallisuuden parissa työskenteleville, vanhus- ja vammaisneuvostojen jäsenille ja muille luottamushenkilöille.
- Materiaalit saatavana: [Osallistavan suunnittelun työkaluja kunnille -webinaarin materiaalit – Valonia](#)
- *Webinaari on osa Valonian järjestämää Työkaluja kestävän liikkumisen edistämiseen -webinaarisarjaa ja se järjestetään osana Traficomien avustamaa Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa -hanketta.*

Lapset ja nuoret kestävyystyön kirittäjinä -toimintamalli

- #Kirittäjät-oppimateriaalin avulla oppilaat tutustuvat ikätasoisesti kotikuntansa, yrityksen tai oman koulun kestävyystyöhön.
- Koululaiset kutsuvat päättäjiä, yritysten tai sivistystoimen edustajia ja koulun johtoa keskustelemaan ilmasto- ja kestävä kehityksen työstä kolmessa tapaamisessa.
- **Oppimateriaali koostuu kolmesta teemapolusta, joista valitaan yksi: koulun, yritysten tai kunnan kestävyystyö. Polun voi suorittaa kokonaisuudessaan, tai siitä voi valita osia. Materiaaleja voi myös muokata ja soveltaa vapaasti. Kunkin polun yhteydessä on esitelty materiaalia hyödyntäneiden koulujen esimerkkitoiteutuksia suunnittelun tueksi.**
- [Lapset ja nuoret kestävyystyön kirittäjinä -toimintamalli – Valonia](#)
- Oppimateriaali pohjautuu 15–18-vuotiaille suunnattuun [#ilmastokirittäjät – toimintamalliin](#).

Työmatkaliikkumiskyselyn mallipohja työpaikoille

- Valonian verkkosivuilta löytyy muokattava työmatkaliikkumiskyselyn mallipohja ohjeineen. (2023)
- [Työmatkaliikkumiskyselyn mallipohja työpaikoille – Valonia](#)
- Kyselypohja on vapaasti hyödynnettävissä ja muokattavissa työpaikkojen tarpeisiin.
- Työpaikoilla on merkittävä rooli kestävämpien kulutapojen edistämisessä. Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan tässä yhteydessä kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä tehtyjä matkoja.
- Liikkumisen päästöt aiheuttavat noin viidenneksen kaikista hiilidioksidipäästöistä, joten niiden vähentämiseksi tarvitaan monenlaisia keinoja.
- Aktiivisiin kulutapoihin kannustaminen hyödyttää työpaikkoja suoraan ylläpitämällä työntekijöiden työkykyä.

Työsuhdepolkupyöräetu: Videotallenne ja materiaalit webinaarista

- Valonian järjestämässä **Miten työsuhdepolkupyöräetu toimii? - webinaarissa** helmikuussa 2023 käsiteltiin erilaisia tapoja hyödyntää työsuhdepolkupyöräetua kunnissa ja yrityksissä.
- Valonian nettisivuille on koottu [webinaarin videotallenne sekä esitysmateriaaleja](#)
- Materiaaleissa on huomioitu saavutettavuusvaatimukset, joten ne ovat katsottavissa myös jatkossa.
- Markkinoilla on nykyisin palveluntarjoajia, jotka hoitavat käytännön järjestelyt työnantajan puolesta kokonaispalveluna. Työnantajan ei tarvitse ostaa tai liisata polkupyöriä.
- Webinaarissa kuultiin kannustavia käytännön esimerkkejä, sekä kuntien ja yritysten kokemuksia työsuhdepolkupyöräedusta.

Pyöräpysäköinnin ohjeistus - kehittämisehdotuksia ja alueellisia esimerkkejä

- Ohjeistus on tiivis tietopaketti tärkeimmistä huomioon otettavista asioista ja matalan kynnyksen kehitysmahdollisuuksista pyöräpysäköinnin parantamiseksi.
- [Ohjeistus laadukkaalle pyöräpysäköinnille – Valonia \(2022\)](#)
- Kenelle: esimerkiksi taloyhtiöille, yrityksille, kunnille ja muille kiinteistön omistajille.
- Ohjeistuksessa tuodaan myös esille onnistuneita pyöräpysäköinnin ratkaisuja Turun seudulta.
- Työ on tehty Valonian ja Varsinais-Suomen liiton toimesta osana kestävään ja vähähiiliseen yhdyskuntarakenteeseen ja liikennejärjestelmään tähtäävää Turun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimusta.

Kiitos!

Paula Väisänen
P. 044 907 5986

paula.vaisanen@valonia.fi

Tilaa uutiskirjeemme!
valonia.fi/uutiskirje

 @valonia_keskus

 @valonia.fi

 @valoniakeskus